

**МІНІСТЭРСТВА АДУКАЦЫІ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ
БЕЛАРУСКІ ДЗЯРЖАЎНЫ ЎНІВЕРСІТЭТ
ФІЛАЛАГІЧНЫ ФАКУЛЬТЭТ
Кафедра беларускага мовазнаўства**

Анатацыя дыпломнай работы

**БЕЛАРУСКАМОЎНАЯ ІТ-ТЭРМІНАЛОГІЯ Ў ІНТЭРНЭЦЕ:
СІНОНІМЫ І ЭКВІВАЛЕНТЫ, ПРЫЧЫНЫ ІХ УЗНІКНЕННЯ
І ЛІНГВІСТЫЧНАЕ ЎПАРАДКАВАННЕ**

ГОМАН Кацярына Аляксандраўна

Навуковы кіраўнік :
кандыдат філалагічных навук,
дацэнт М. І. Свістунова

Мінск, 2020

РЭФЕРАТ

Ключавыя словы: ІТ-ЛЕКСІКА, ІТ-ТЭРМІНАЛОГІЯ, ТЭРМІН, КЛАСІФІКАЦЫЯ ТЭРМІНАЎ, ТЭРМІНЫ-СІНОНІМЫ, ТЭРМІНЫ-ЭКВІВАЛЕНТЫ.

Аб’ект даследавання – сінонімы і эквіваленты сярод беларускамоўных ІТ-тэрмінаў, прадстаўленых ў інтэрнэце.

Прадмет даследавання – з’ява сінаніміі і эквівалентнасці ў беларускамоўнай ІТ-тэрміналогіі.

Крыніцы даследавання – беларускамоўныя версіі 9 сайтаў і дадаткі мабільных аператараў, правайдара паслуг электрасувязі, сацыяльных сетак і месенджара.

Мэты даследавання – апісанне і аналіз сінонімаў і варыянтаў сярод выяўленых у інтэрнэце беларускамоўных ІТ-тэрмінаў, высвятленне прычын узнікнення іх варыянтнасці і ўстанаўленне шляхоў лінгвістычнага ўпарадкавання.

Асноўным метадам даследавання з’яўляецца апісальны, які прадугледжвае аналіз моўных фактаў, іх класіфікацыю, тыпалагічнае абагульненне, таксама выкарыстаны элементы статыстычнага метаду.

Актуальнасць і выбар тэмы абумоўлены хуткім пашырэннем беларускамоўнай ІТ-тэрміналогіі новымі адзінкамі і неабходнасцю даследавання і ўпарадкавання гэтага тэрміналагічнага пласта.

Навізна работы заключаецца ў навуковым асэнсаванні варыянтнасці беларускамоўных ІТ-тэрмінаў, іх відаў і прычын, а таксама асвятленні шляхоў іх лінгвістычнага ўпарадкавання.

Атрыманя вынікі. У выніку праведзенага даследавання сабраны і класіфікаваны варыянтныя беларускамоўныя ІТ-тэрміны, прадстаўленыя ў інтэрнэце; пададзена лексіка-семантычная класіфікацыя сінонімаў і эквівалентаў, вызначаны іх віды; устаноўлены асноўныя прычыны ўзнікнення варыянтаў сярод ІТ-тэрмінаў і прапанаваны шляхі пазбягання гэтай з’явы. Прамежкавыя вынікі даследавання прадстаўлены ў асобнай публікацыі аўтара.

Практычная значнасць. Матэрыялы дыпломнай работы могуць быць выкарыстаны пры навуковым даследаванні праблем беларускамоўнай ІТ-тэрміналогіі. Непасрэдным практычным вынікам работы трэба лічыць і канкрэтныя рэкамендацыі па выкарыстанні варыянтных тэрмінаў.

Структура і аб’ём. Дыпломная работа з’яўляецца вынікам самастойна праведзенага даследавання і складаецца з уводзін, дзвюх глаў, заключэння, спіса выкарыстаных крыніц (36 назваў), дадаткаў 1 і 2. Агульны аб’ём работы – 69 старонак, асноўнай часткі – 49 старонак.

РЕФЕРАТ

Ключевые слова: ИТ-ЛЕКСИКА, ИТ-ТЕРМИНОЛОГИЯ, ТЕРМИН, КЛАССИФИКАЦИЯ ТЕРМИНОВ, ТЕРМИНЫ-СИНОНИМЫ, ТЕРМИНЫ-ЭКВИВАЛЕНТЫ.

Объектом исследования – синонимы и эквиваленты среди белорусскоязычных ИТ-терминов, представленных в Интернете.

Предметом исследования – синонимия и эквивалентность в белорусскоязычной ИТ-терминологии.

Источники исследования – белорусскоязычные версии 9 сайтов и приложений операторов мобильной связи, провайдеров телекоммуникационных услуг, социальных сетей и мессенджера.

Цели исследования – описание и анализ синонимов и вариантов среди представленных в Интернете белорусскоязычных ИТ-терминов, выяснение причин возникновения их вариантности и определение путей лингвистического упорядочения.

Основным методом исследования является описательный, включающий анализ языковых фактов, их классификацию, типологическое обобщение, также использованы элементы статистического метода.

Актуальность и выбор темы обусловлены быстрым пополнением белорусскоязычной ИТ-терминологии новыми единицами и необходимостью изучения и упорядочения этого терминологического пласта.

Новизна работы заключается в научном осмыслении вариантности белорусскоязычных ИТ-терминов, их видов и причин, а также выяснении способов их лингвистического упорядочения.

Полученные результаты. В результате исследования были собраны и классифицированы вариантные белорусскоязычные ИТ-термины, представленные в Интернете; дана лексико-семантическая классификация синонимов и эквивалентов, определены их виды; определены основные причины возникновения вариантов среди ИТ-терминов и предложены способы избежать этого явления. Промежуточные результаты исследования представлены в отдельной публикации автора.

Практическое значение. Материалы дипломной работы могут быть использованы при научном исследовании белорусскоязычной ИТ-терминологии. Непосредственным практическим результатом работы следует считать и конкретные рекомендации по использованию вариантных терминов.

Структура и объем. Дипломная работа является результатом самостоятельного исследования и состоит из введения, двух глав, заключения, списка использованных источников (36 наименований), приложений 1 и 2. Общий объем работы – 69 страниц, основной части – 49 страниц.

ABSTRACT

Keywords: IT VOCABULARY, IT TERMINOLOGY, TERM, CLASSIFICATION OF TERMS, SYNONYMIC TERMS, EQUIVALENT TERMS.

The object of research – synonyms and equivalents among Belarusian-language IT terms presented on the Internet.

The subject of the research – synonyms and equivalence in Belarusian-language IT terminology.

The research sources – Belarusian-language versions of 9 sites and applications of mobile operators, telecommunications service providers, social networks and messengers.

The research objectives – description and analysis of synonyms and variants among the Belarusian-language IT terms presented on the Internet, finding out the reasons for their variation and determining ways of linguistic ordering.

The main research method is descriptive which includes analysis of linguistic facts, their classification, typological generalization. The elements of the statistical method are also used.

The relevance and choice of the topic are determined by the quick replenishment of Belarusian-language IT terminology with new units and the need to study and ordering this terminological layer.

The scientific novelty of the work is the scientific understanding of the variability of Belarusian-language IT terms, their types and causes, as well as finding out ways of their linguistic ordering.

The results of the research. Result of the research are: variant Belarusian-language IT terms presented on the Internet were collected and classified; lexico-semantic classification of synonyms and equivalents is given, their types are defined; the main reasons for the occurrence of variants among IT terms are identified and ways to avoid this phenomenon are proposed.

The practical significance. The materials of the thesis can be used in the scientific study of Belarusian-language IT terminology. The direct practical result of the work should be considered as specific recommendations on the use of various terms.

Structure and volume. The thesis is the result of independent research and consists of introduction, body of two parts, conclusion, the list of references (36 items), additions 1 and 2. The total amount of the thesis is 69 pages, the main part is 49 pages.